

Wie gaat herziening van pensioenstelsel betalen?

De kostbare afschaffing van de doorsnee pensioenpremie moet geen dogma worden, betoogt **Joep Schouten**. Pensioenfondsen moeten deze vorm van premie-inning ook in de toekomst kunnen handhaven.

Al een paar jaar wordt er gestudeerd op een herziening van het pensioenstelsel. De focus ligt op een eigen potjessysteem, waarbij de deelnemers het risico dragen van de beleggingen en garanties vervallen. De huidige zogenoemde doorsnee-premie, waarbij de premie voor iedere werknemer gebaseerd is op hetzelfde percentage, zou worden afgeschaft. De meerderheid van de deelnemers aan een pensioenfonds betaalt nu hetzelfde doorsnee-percentage premie en krijgt daarvoor hetzelfde doorsnee-percentage pensioenopbouw. Voor jongeren zou dit percentage lager kunnen zijn, omdat hun inleg langer kan worden belegd.

Eenzelfde premiepercentage voor iedereen is administratief makkelijk, maar het heeft ook nadelen. Deelnemers aan een pensioenfonds ondervinden in hun jonge jaren een nadeel van de doorsnee-premie en in het tweede deel van hun leven een voordeel. Vanwege de doorsnee-premie sponsoren ze als het ware de deelnemers in de tweede fase van hun loopbaan. Het omslagpunt ligt bij ongeveer 45 jaar. Bij pensionering is de rekening precies vereffend.

Iemand die met 45 jaar zzp'er wordt en ervoor kiest niet meer deel te nemen aan het pensioenfonds, heeft wel het nadeel van de doorsneepremie gehad, maar krijgt niet het latere voordeel. Wie op latere leeftijd in een pensioenfonds meedoet, heeft alleen het voordeel. Het vorige kabinet heeft besloten dat de doorsnee-premie vervangen wordt door een systeem waarin de opbouw of de premie in de loop van de

Volgens het CPB kost afschaffing van de doorsneepremie 100 miljard euro

carrière kan variëren. De invoering wordt aan het nieuwe kabinet overgelaten.

Volgens het Centraal Planbureau kost de afschaffing van de doorsnee-premie 100 miljard euro. Dat geld is deels nodig om werknemers te compenseren die door de wijziging te weinig pensioen opbouwen op latere leeftijd. Behalve met dit pensioengat

moet ook rekening worden gehouden met een automatiseringsslag en een administratieve reorganisatie, die waarschijnlijk ook honderden miljoenen kost. Daarmee komt de rekening voor de herziening uit op een bedrag dat de kosten van de brexit overstijgt. Wie gaat dat betalen?

Zzp'ers verplichten

Afschaffing van de doorsnee-premie moet geen dogma zijn. Pensioenfondsen moeten kunnen blijven kiezen voor handhaving van deze premie. Bijvoorbeeld als deelnemers hun hele leven in hetzelfde bedrijf of dezelfde bedrijfstak blijven werken of als de sector weinig zzp'ers kent. Zo'n dure operatie is dan niet nodig. Het zou eenvoudiger zijn zzp'ers te verplichten, net als werknemers, aan een pensioenvoorziening deel te nemen. Ook dat vermindert de pijn. Als zzp'ers geen pensioen opbouwen en met hun lagere loonkosten 'gewone' werknemers wegconcurreren, heeft dat naast financiële consequenties ook grote maatschappelijk gevolgen.

Joep Schouten is voorzitter van de Koepel van Nederlandse Verenigingen van Gepensioneerden (KNVG).